

## REZIME PROGRAMA OBUKE

### Naziv programa obuke

Psiho-socijalna podrška (PSP) u zajednici

### Autor, odnosno koautori programa obuke

Crveni krst Crne Gore – Jelena Šofranac, psihološkinja i programska koordinatorka

### Realizator/i programa obuke

Jelena Šofranac - psihološkinja i programska koordinatorka i Snežana Radenović - socijalna radnica i programska koordinatorka.

### Ciljevi programa obuke

Obuka za pružanje psiho-socijalne podrške ima za cilj sticanje osnovnih znanja i vještina potrebnih u radu sa ranjivim grupama poput: socijalno ugroženih porodica, pojedinaca, migranata/tražilaca azila, beskućnika, preživjelih tokom kriznih situacija (prirodne nesreće, ratni sukobi, nasilje, veće saobraćajne nesreće), starijih, pripadnika RE populacije itd. Kroz ostvarivanje ovog cilja daje se doprinos unaprijeđenju mentalnog zdravlja marginalizovanih i ranjivih grupacija.

### Sadržaj programa obuke

Obuka se zasniva na predstavljanju koncepata koji su od značaja za razumijevanje okolnosti u kojima se nalaze pojedinci, porodice ili cijela zajednica, nakon čega se više fokusira na oblike podrške. Obuka sadrži 8 različitih tema i to:

1. **Savjeti za pružanje psiho-socijalne podrške** – Preporuke za pružanje psiho-socijalne podrške zasnovane na različitim primjerima iz prakse.
2. **Komunikacija, aktivno slušanje i primjeri dobre komunikacije** – Kako se PSP najviše zasniva na dobroj komunikaciji i uspostavljanju odnosa povjerenja tako je ovaj segment obuke jedan od najzahtjevnijih i podrazumijeva: definisanje komunikacije i njenih različitih oblika (ukazivanje na značaj neverbalne komunikacije), aktivno slušanje (poštovanje i prihvatanje ličnosti, empatija, ohrabrivanje, postavljanje pitanje, parafraziranje, reflektovanje, primjeri i vježbe u parovima) i primjere dobre komunikacije kroz igranje uloga.
3. **PSP u slučajevima gubitka, tuge i žalosti** - Tokom obuke se naglašavaju specifičnosti rada u slučaju gubitka bliske osobe i duboke tuge i žalosti.
4. **Organizovanje aktivnosti za ranjive grupe** - U ovom dijelu obuke učesnici će dobiti savjete na koji način se organizuju grupne aktivnosti za djecu mlađeg uzrasta, adolescente, starije, žene, tražioce azila itd.
5. **Kada i kako uputiti na stručnu pomoć** - Na stručnu pomoć se upućuju pojedinci čije trenutne poteškoće prevazilaze mogućnost pomagača koji nemaju

formalno obrazovanje iz oblasti mentalnog zdravlja ili njihova pozicija u organizaciji/instituciji ne dozvoljava dalje djelovanje. U takvim situacijama jako je važno da pomagači znaju kome se mogu obratiti i na koji način. U ovom dijelu obuke treneri će predstaviti niz situacija i simptoma koji zahtijevaju stručnu pomoć pri čemu se misli na uključivanje zdravstvenog sistema, psihologa i psihijatra.

6. **Nasilje** - Učesnici obuke će imati priliku i da saznaju nešto više o oblicima nasilja i kako ih prepoznati.
7. **Podrška pomagačima** - U završnom dijelu obuke govori se o uticaju posla na mentalno i fizičko zdravlje pojedinaca, kao i o sindromu izgaranja koji je često prisutan među pomagačima. Učesnici dobijaju preporuke za prevazilaženje profesionalnog stresa.
8. **Psiho-socijalna podrška, odnosi sa medijima i povjerljive informacije** – Tokom poslednjeg dijela obuke trener će se fokusirati na značaj odnosa povjerenja i čuvanja informacija korisnika, kao i na komunikaciju sa medijima tokom kriznih situacija.

### **Kompetencije koje će program obuke razvijati**

Programom obuke se razvijaju i unaprjeđuju sledeća znanja i vještine: sticanje potrebnog znanja o pružanju psiho-socijalne podrške; usvajanje vještina aktivnog slušanja (postavljanje pitanja, parafraziranje, reflektovanje...); prepoznavanje i poštovanje različitih načina žalovanja i uobičajenih reakcija ljudi u slučaju gubitka; sposobnost osmišljavanja i sprovođenja aktivnosti za različite ciljne grupe; sposobnost prepoznavanja simptoma koji ukazuju na potrebu pružanja stručne pomoći; sposobnost prepoznavanja sindroma izgaranja, sposobnost adekvatnog reagovanja i poznavanje metoda kojima se čuva sopstveno mentalno zdravlje.

### **Ciljna grupa stručnjaka kojima je obuka namijenjena**

Program obuke namijenjen je svim stručnim radnicima koji djeluju u okviru sistema socijalne zaštite i u direktnom su kontaktu sa korisnicima usluga.

### **Oblast na koju se program obuke odnosi**

Program obuke se odnosi na usvajanje znanja i vještina potrebnih za pružanje psiho-socijalne podrške u sistemu socijalne zaštite.

### **Uslovi za uključivanje stručnjaka u obuku**

Pravo na pohađanje obuke imaju svi stručni radnici (institucije, organizacije civilnog društva i drugi pružaoci usluga) koji djeluju u sistemu socijalne zaštite kao i osobe koje žele da unaprijede svoje znanje i vještine u oblasti pružanja psiho-socijalne podrške a imaju završene studije neke društveno-humanističke nauke (psihologija, socijalni rad, pedagogija).

### **Krajnji korisnici**

Krajnji korisnici programa su pripadnici ranjivih/marginalizovanih grupa poput: socijalno ugroženih porodica, pojedinaca, migranata/tražilaca azila, beskućnika, preživjelih tokom kriznih situacija (prirodne nesreće, ratni sukobi, nasilje, veće saobraćajne nesreće), starijih, pripadnika RE populacije i drugih ranjivih grupa kojima podršku pružaju nadležne institucije ali i mnogobrojne organizacije civilnog društva.

### **Broj učesnika u grupi**

Idealan broj učesnika obuke je od 10 do 15. Obuka se može izvesti za minimalno 5 učesnika i maksimalno 20 učesnika.

### **Dužina trajanja programa obuke**

Obuka za pružanje psiho-socijalne podrške u zajednici se realizuje tokom dva dana u ukupnom trajanju od 14 sati.